

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **J. H.**

w przedmiocie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 20 stycznia 2020 r.,
zażalenia skazanego J. H. na postanowienie Sądu Okręgowego w K. z dnia 4 grudnia 2019 r., sygn. akt XXIII Ka (...) o nieuwzględnieniu wniosku skazanego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 29 sierpnia 2018 r., sygn. akt XXIII Ka (...),
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w T. z dnia 22 marca 2018 r., sygn. akt II K (...) orzeczono wobec J. H. karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrok ten został zaskarżony osobistą apelacją skazanego. Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 29 sierpnia 2018 r., sygn. akt XXIII Ka (...) utrzymał zaskarżony wyrok w mocy. W dniu 15 listopada 2019 r. do Sądu Okręgowego w K. wpłynął wniosek skazanego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Odwoławczego. Jako podstawę wniosku skazany wskazał „nowe okoliczności, które pojawiły się aktualnie, a które nie były wcześniej znane stronom postępowania, a które mogły

mieć ogromny wpływ na treść orzeczenia karnego, które zakończyło się prawomocnie”.

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2019 r., sygn. akt XXIII Ka (...) Sąd Okręgowy w K. nie uwzględnił wniosku skazanego.

Postanowienie to zaskarżył skazany. W zażaleniu podniósł „nie mogę wskazać okoliczności ponieważ istnieje obawa, że moje interesy mogłyby zostać narażone. Ponadto zaistniały okoliczności, które w czasie postępowania i po nie były mi znane, dlatego też wnoszę o uwzględnienie mojego wniosku, ponieważ chcę wskazać okoliczności przed Sądem zgodnie z właściwością”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z analiz akt sprawy wynika, że skazany w piśmie procesowym – wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego wskazał jedynie na nowe okoliczności (nie określając ich istoty i charakteru), które pojawiły się po zakończeniu postępowania odwoławczego, a które wcześniej nie były znane stronom postępowania, a które - jak można interpretować treść wniosku - były, zdaniem skazanego, niezależnymi od niego przyczynami niezachowania terminu do złożenia wniosku o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego.

Przy tak sformułowanym wniosku, Sąd Okręgowy w K. uznał, że okoliczności podnoszone przez skazanego nie dotyczyły przesłanek przywrócenia terminu, o których mowa w art. 126§1 k.p.k. i mając na uwadze, iż skazany nie przedstawił żadnych okoliczności, które mogłyby wskazywać na brak jego zawinienia w niedochowaniu ustawowego terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego, wniosku tego nie uwzględnił.

W zażaleniu skazany odmówił wskazania okoliczności niezawinionego niedotrzymania terminu do złożenia wniosku o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku, z uwagi na istnienie obawy o jego interesy, po czym podobnie jak we wniosku wskazał na nowe okoliczności, które nie były znane stronom w czasie postępowania i po jej zakończeniu.

Uwzględniając wskazane okoliczności należało uznać niezasadność wniesionego zażalenia. Słusznie Sąd odwoławczy wobec treści wniosku, w którym

nie wskazano powodów niedotrzymania terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego, z przyczyn od stron niezależnych, odmówił uwzględnienia tego wniosku. Sąd może bowiem uwzględnić wniosek o przywrócenie terminu zawitego jedynie w sytuacji potwierdzenia przedstawionych przez stronę okoliczności niezawinionego niedochowania terminu, a temu stoi na przeszkodzie zachowanie przez wnioskodawcę tych okoliczności w tajemnicy.

Warunkiem merytorycznym uwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu jest bowiem niedotrzymanie go z przyczyn od strony niezależnych. Z kolei o przyczynie niezależnej od strony można mówić jedynie wówczas, gdy są to przyczyny, których strona nie mogła usunąć i dokonać czynności w terminie. Dokonując rzeczywistej identyfikacji tych „niezależnych przyczyn” dla potrzeb rozpoznania zażalenia, wskazać należało w pierwszej kolejności w związku z podaną ogólną zasadą określenia „przyczyny niezależnej”, że nie budzi wątpliwości stwierdzenie zaistnienia sytuacji nadzwyczajnych eliminujących możliwość działania uprawnionego (siła wyższa), choroby, która ma uniemożliwić dochowanie terminu (por. postanowienie SN z 15.01.2010 r., V KZ 85/09). Do drugiej grupy okoliczności, które mogą być uznane za niezależne od strony, należy działanie osób trzecich, a w szczególności ich przedstawicieli. Zaniechanie przedstawiciela ustawowego oskarżonego, czy jego obrońcy jest sytuacją niezależną od oskarżonego (postanowienie SN 3.10.1974 r., Z 32/74, OSNKW 1974/12, poz. 37). Do trzeciej grupy okoliczności należy zaliczyć błędne działanie organów wymiaru sprawiedliwości. W szczególności będą to błędne pouczenia lub ich brak co do zaskarżalności, jak i co do terminów posiedzeń czy rozpraw sądu (por. Świecki D., Augustyniak B., Eichstaedt K., Kurowski M.- Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Tom I. Komentarz do art. 126 Kodeksu postępowania karnego). Tak określonych przyczyn niedochowania terminu skazany nie wykazał w trybie procesowym.

Powyższe wywody potwierdzają zasadność stanowiska Sądu Najwyższego co do nietrafności wniesionego środka zaskarżenia.

Z końcowej części zażalenia można wyprowadzić wniosek, że ujawnieniu przez skazanego nowych okoliczności ma przeciwstawiać się obawa o zagrożenie

interesów osobistych, a dążeniem jego była chęć ujawnienia tych okoliczności przed Sądem właściwym. Ta argumentacja nie mogła zmienić stanowiska Sądu Najwyższego w przedmiocie zasadności zażalenia. Jeżeli w rzeczywistości istnieją okoliczności uniemożliwiające skazanemu, z uwagi na zagrożenie interesu osobistego, ujawnienie powodów niedochowania terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku i chciał ujawnić to sądowi właściwemu do rozpoznania wniosku, to powinien złożyć wniosek o doprowadzenie go na termin posiedzenia, w trakcie którego mógłby osobiście ujawnić okoliczności uzasadniające przyjęcie, że niedochowanie terminu nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych lub też wystąpić do sądu właściwego z wnioskiem o ustanowienie obrońcy z urzędu dla sporządzenia wniosku o przywrócenie terminu, a to z powodu istnienia okoliczności utrudniających sporządzenie osobistego, w pełni uargumentowanego, zażalenia. Takich wniosków skazany nie złożył.

Z tych względów postanowiono jak na wstępie.